

חלום פון אַ היידעלע

קאָפּ. א. א. 1450

אָרעם:

פאַרלאַג א. גיטלין, וואַרשע

נאַלע-קאָפּ, קראַמ-נאַלעקאָוסקע 1

87

Wydawnictwo

E. GITLINA, WARSZAWA

Nalewki, Kramy-Nalewkowskie 1.

ד. מלאך.

א חלום פון א מיידעלע.

אירוסטריטש קינדער-ביבליאָטעק.

פארלאג א. גיטלין

1921

ווארשע

י חלום פֿון אַ מיידעלע.

ס'טראַגט זיך אַ ווידער-קול, פון שטאַט זיך
און אַ שאַרפער עכאַ פאלט,
זיסעלע פאַרבלאַנדזשעט האָט זיך,
איינע, טיף געדיכט אין וואַלד.

נור דאָס וויינען איז בַּתָּנָם,
קיינער רופט זיך איר נישט אָפּ,
זעצט זי זיך אין גראַז, אין גרינעם,
טרערן קאָפּען איר אַראָפּ.

און פון וויינען איז דאָס נעזל,
נעבאַך איר געוואָרן בלאַס.
אויסגעווייקט איז יעדעס גרעזל,
איר אַרום, אַ וואַסער-נאַס.

און פון הינטער אירע ברעמען,
אזש געשוואָלן איז און רייט,
און ביי וועמען וועט זי נעמען,
דאָ אין וואַלד, אַ שטיקל ברויט?

זי דערמאָנט זיך, ווי די מאַמע
זוכט אַרום איר מיט געוויין,
אויסגעווען די שטאַט, בִּסְתָמָא,
און זי ויצט אין וואַלד אַליין.

און די וון, אין פורפור בליצן,
נייגט שוין פון דער ווייט איר קאָפּ
אין צעברענט די בוימער־שפיצן
און פאַרשווינדט אין טאָל אַראָפּ.

פּלוצלונג הערט זי, עפעס גראָקן,
קלינגען אָפּ אין טיפן וואַלד,
ווערט דאן זיסעלע דערשראָקן
און אַ פחד איר באַפאַלט.

אָפּשׂר איז אין וואָלד אַך
דאָ אַזא, אַ גייסטער-שלאָם,
באַטש עס האָט, די מאַט
נישט געהייסן גלייבן דאָ

פאַלט דערווייַל דער חושך שנעלער
און איר שרעקט דער וואָלד, ביינאַכט,
און די גלאָקן קלינגען העלער,
פון אַ ווייטער, פרעמדער, מאַכט.

און עס שוידערט אויף מיט אַימה,
ציטערדיג איר קליינער גוף,
דורך די בלעטער, די געהיימע,
מראַגט זיך האַרט צו איר אַ רוף.

אין דעם זעט זי: פון דערווייטן,
פאַקלען ברענענדיקע פיל,
און אין שײן, באַצויבערט רײַטן,
מחנותווייז, קאַרליקעם שטיל.

ציען נענטער ויך און נענטער,
פענער פלאטערן אין הויך,
און דער וואלד, א רוים צוברענטער,
א פארזאָלקענטער אין הויך.

פויקן הערן ויך און טענער,
פון מוזיק פארבטופט וים,
ס'טערט פאר איר א גרופע טענער,
גראַבע קעפ און קליינע פיס.

בייכלעך קיילעכדיג און דינע,
לאנגע, גראַע, ברייטע בערד,
וועלכע פלאַנטערן משגגה
ביי די טריט ויך אויף דער ערד.

רויטע מיצן, ווי די טערקן,
שיך און זאָקן ביו די לענד,
אז ווי ויסעלען באַמערקן,
פאטשן ווי ויך אין די הענט,

נעמען זיי זיך אן און טאנצן
 רונד א ראָד פאַר איר אַרום.
 ס'הויבן פיס, די אויגן גלאַנצן,
 און זי שטייט פאַרגליווערט שטום.

טראַל-לאַ-לאַ, אַ גדולה,
 טראַל-לאַ-לאַ-לאַ — זינגט אַ ליד,
 און דער שטומער וואָלט אַפילו
 זינגט און פרייט זיך מיט זיי מיט.

נאָכדעם האָבן זיי געלאָזן
 אין אַ צוג זיך ווייט און לאַנג,
 אויפגעכאַפט זיך האָבן האָזן
 און די פינגל מיט געזאָנג.

וועוואָרקעס פון צווייגן האָבן
 שנעלער זיך געלאָזט אַראָפּ,
 און די קרעט האָט אויסגעגראָבן
 פון דער ערד איר קאָפּ

אלץ ארום איז מונטער פריילעך,
און אלץ הוליעט אין גאלאפ,
פון דערווייטן ווינקט דער מלך,
און די קרוין גלאנצט אויף זיין קאפ.

אויף זיין גוף, דעם קליינעם, הענגען
קייטן גאלדענע און קרעל,
הייסט ער זיך דאס מיידל ברענגען —
אויסגעפירט ווערט זיין באפעל.

בעט ער זי צום טיש — און זיסל
קוקט נישט דרייבט, — דער מלך רעדט:
„קינד, פארוואס פון וויין א ביסל“
און ער גלעט איר קאפ און גלעט.

און זי טרינקט און עסט פאמעלעך,
ווי עס פאסט ביים קעניגס טיש
ביז זי ווערט בגילופין פריילעך,
אויפגעהייטערט, מונטער פריש.

און זי טאנצט מיט זיי צוזאמען
און זי זינגט מיט זיי אויך מיט.
און אין וואלד, א שפריץ פון פלאצמען,
פייערווארגן שיט זיך, שיט.

פלוצלונג רופט זיך אן דער מלך:
קינדער, שוין גענוג געשפילט,
צייט אהיימצוגיין, באפעל איך,
היבן ווערט זיין ווארט דערפילט.

היבן שטעלן זיך אין רייען
ועלנער, ווי מארשירן גרייט,
שורות טאפלעטע אין צווייען,
און די פענער אויסגעשפרייט.

אלע ווארטן אונטערשטעניג
אויפן מלךס א באפעל,
פלוצלונג רופט זיך אפ דער קעניג,
שמייכלענדיג צו ויסלען העל:

„וואָג, צי ווייסטו, קלײנעס מיידל,
וואו דו ביזט אַצינדער כאָטש?“
און ער בעט זי העפליך איידל
אַינצושטייגן אין זיין קאָטש.

שטייגט זי אַיין און איר באַגלייטער
איז דער קעניג, וואָסער גליק!
זיי פאַרויס — אַ מַחֲנֶה רײטער,
און פון הינטן — אַ מוזיק.

פאַרן זיי דורך וואַלד און צווייגן,
דער פאַראַד איז שײַן און גרויס,
שוויגט קארליקעס אַקעגן
לויפן פונם דאָרף אַרויס.

צו אַ פאַלאַץ צוגעקומען
זיינען זיי מיט מאַרמאָר-טרעפּ,
ס'שיט אַ האַגל זיך מיט בלומען,
און עס גרוסן שוויגט קעפּ.

נעמט דער קעניג אן דאָס מייַדל
פירט זי דורך די זאלן אום,
און דערקלערט איר העפלד איידל,
וואָס באַדייט דאָס אלץ אַרום.

ס'שימערט און עס בלענדט פון דאָרטן,
גאָלד פון די געזימסן גלאַנצט,
און אַ וואונדערליכער גאָרטן
איז אין מיטן זאל פאַרפלאַנצט.

און זי גייט און גאַפּט מיט שטוינען,
און דער מלך ווייזט איר אָן
צימערן, וואו זי וועט וואוינען
און מלבושים אַנצושטאָן.

מישט דער קאָפּ, די אויגן גלאַנצן,
און די לייפן מורמלען שטיל, —
און זי ווערט באַרוישט אינגאַנצן
פון די קליידער אַזוי פיל.

מיט א וילבער קאפ די לאָקן,
האַט זיך ויסל קעמען האַלט,
אָנגעטאָן פון זייד זיך זאָקן
און פאנטאָפעלעך פון גאָלד.

צוויי באדינערנס, צוויי מיידלעך,
שטייען גרייט צו איר באַפעל,
אָנגעטאָן אין רויטע קליידלעך
אויף די העלזער ווייסע קרעל.

לעבט זיך ויסל, ווי א פריצע,
ווי א קעניגין אין שלאָם,
און, וואָס איר געפעלט, דאָס טוט זי,
און זי פרעגט נישט קיינעם וואָס.

קומט א דינער, בעט: „פרינצעסין“,—
בוקט זיך נידעריק פאר איר —
„ס'ווארט דער קעניג מיטן עסן
אין זיין גרויסן זאל אויף דיר.“

ווי א שמעטערלינג א גרינגער,
שוועבט זי אין די וואלן דורך,
ווי א קאנאריק א יונגער,
פאכעט זיך איר זיידן-שאַרף.

אויפן הויף: א רויש, א הייסער,
פון געשרייען א געמיש
און אינאיינעם מיטן קייסער
עסט זי מיטאג ביי דעם טיש.

וואָסער שפּייזען און געריכטן,
יעדער ביסן טויזנט טעם!
און די וואונדערליכע פרוכטן,
פון גן-עדן, מן-ה-סתם!...

ווי פון בינשטאָק, דאָס זשומען,
רוישט אַרום דעם קעניגס שטול,
הונדערטער משרתים קומען
און דעם וואל פארפלייצן פול.

הונדערטער טראַמפּייטן שאלן,
אז זי גייט פון טיש צוריק,
טויזנטער קארליקעס פאלן
אויף דער קני פאר אירם א בליק.

זיבן שענסטע מיידלעך פירן
זיסלען אינם גרעסטן זאל,
ס'עפענען זיך ברייט די טירן:
היינט איז צוגעגרייט א באל.

ס'שאלט מוזיק, עס קלונגען טאצן,
און דאָס רייכקייט בלענדט און בליצט,
ס'עשירות איז נישט אַפּצושטאצן
פון דער שטול, וואו זיסל זיצט.

ס'פרעסט איר פרייד און שמארץ צוזאַמען,
דאָך איז איר דאָ נישט באַקוועמט:
זי דערמאָנט זיך אָן דער מאַמען,
און דאָ איז אזוי איר פרעמד.

און זי בעט זיך ביי דעם קעניג :
 „איידעלער און גוטער הער,
 כ'דאנק פאר אַלעך דיר אונטערטעניק,
 דאָך איך בענק אַלעך מער און מער“.

פרווייט דער קעניג איר אײַנרעדן :
 „דאָ איג גוט און דאָ איז וואויל“,
 נאָר אומזיסט, ער מוז זיך שיידן
 אײַסל וויינט שוין אויפן קול.

שפּאַנט מען ס'בעסטע פערד און וואָגן,
 פאַרט מען דורכן וואַלד אַרויס,
 ווען עס הויבט נור אָן צו טאָגן.

זעט זי שוין איר מאמעס הויז.

שרייט די מאמע : „איסל ! איסל !“

...נור וואָס איז ? איז זי אין שלאָף ?

ס'צײט די מאמע זי ביים פיסל

און זי וועקט איר פונם שלאָף.

—איז דאָס, מאַמעליו, אַ חלום? —
פרעגט איר ויסערע — אַ שלאָף,
דאָן דערציילט זי נאָכצמאַל אים
פונם אָנהויב ביזן סוף.

זאָגט די מאַמע: אמת, אמת,
עפעס וואָרם איז דאָ, מיין קינד,
יעדער חלום האָט אַ רָמז,
און דעם רָמז הער אַצינד:

פון אַ פּאלאץ קארליק שטאַמען,
דאָס האָט בלוז ויך דיר געמישט,
נור דאָס בענקשאַפט נאָך אַ מאַמען,
דאָס איז שוין קיין שְׁקַר נִי שֵׁמָּה...

